

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 "Менеджмент"
на тему: «Формування конкурентних переваг морського порту»

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання

Бєлік Євгеній Андрійович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

К.Є.Н., викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Малютенко О.Ю.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Морський транспорт є основним видом транспорту для здійснення міжнародної торгівлі. Відповідно порти є найважливішою частиною світової транспортної інфраструктури, що забезпечує його функціонування. Сучасні тенденції в розвитку міжнародних перевезень, способів транспортування вантажів безпосередньо впливають на діяльність морських портів. Дані процеси призводять до посилення конкуренції між портами та необхідності управління їх конкурентоспроможністю. Актуальність зазначених проблем в сучасних умовах функціонування морських портів в цілому визначила вибір теми кваліфікаційної роботи.

Актуальність отриманих результатів полягає в розроблених рекомендаціях щодо підвищення конкурентоспроможності діяльності туристичної фірми.

Мета роботи є обґрунтування і розробка практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності морського порту.

Відповідно до мети роботи були поставлені і вирішені наступні **завдання**:

1. визначити основні фактори конкурентоспроможності морського порту;
2. провести аналіз внутрішнього середовища Державного підприємства Морський торговельний порт «Південний»;
3. визначити можливості та погрози зовнішнього середовища з використанням EFAS-аналізу;
4. визначити рівень конкурентоспроможності морського порту за кількісними та якісними показниками;
5. запропонувати та обґрунтувати заходи щодо підвищення конкурентоспроможності морського порту.

Об'єкт дослідження кваліфікаційної роботи – Державне підприємство Морський торговельний порт «Південний».

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є підвищення конкурентоспроможності морського порту.

Інформаційна база дослідження: Морський торговельний порт «Південний».

Структура та обсяг роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 58 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У першому розділі «Теоретичні питання конкурентоспроможності та конкуренції» розглянуто сутність, види і зміст поняття конкурентоспроможності морських портів. Проаналізовані наукові джерела, виявленні основні фактори конкурентоспроможності підприємства на ринку послуг морських портів. Доведено, що конкурентоспроможність морських портів доцільно оцінювати за низкою кількісних та якісних показників.

У другому розділі «Управління конкурентоспроможністю державного підприємства «МТП «Південний»» наведено загальну характеристику державного підприємства морський порт «Південний», його основні цілі та місії. Проведено аналіз внутрішнього середовища з використанням SNW-аналізу. Встановлено, що підприємство має низку сильних сторін. З використанням EFAS-аналізу встановлено найбільші можливості та загрози діяльності підприємства. Визначено конкурентоспроможність за географічним принципом та встановлено, що морський порт «Південний» за підсумком є найбільш конкурентоспроможним підприємством. Він уступає своїм конкурентам лише за характеристикою швидкість обслуговування. Для покращення даної характеристики в роботі запропоновано використовувати вагоноопрокидувачі для розвантажування вугілля та руди. Вагоноопрокидувальні машини дозволяють прискорити процес вивантаження на 30-40% в порівнянні з традиційною крановою технологією.

Розрахунок показників економічної доцільності впровадження запропонованого проекту доводить, що він є інвестиційно привабливим, та його впровадження підвищить конкурентоспроможність порту.

ВИСНОВКИ

1. За результатами аналізу наукової літератури доведено, що конкурентоспроможність морських портів доцільно оцінювати за низкою кількісних та якісних показників. Оцінка фактичного стану конкурентоспроможності є первинним етапом процесу її управління

2. За результатами аналізу внутрішнього середовища Державного підприємства Морський торговельний порт «Південний» визначено, що він є одним з провідних портів України. З використанням SNW-аналізу встановлено, що підприємство має низку сильних сторін: вигідне географічне положення, розвинута транспортна інфраструктура, можливість завантажувати судна дедвейдом понад 200 тис. тонн, можливість збільшення глибини порту, висока кваліфікація персоналу, наявність відкритих складських площ, висока якість надаваних послуг та гнучка система розрахунків з клієнтами.

3. За результатами аналізу зовнішнього середовища визначено, що за останні два роки (2018-2019 рр.) портова галузь значно збільшила обсяги вантажообігу. Найбільші показники зростання показали порти Південний, Миколаїв, Чорноморськ, Одеса, Маріуполь.

З використанням EFAS-аналізу встановлено, що найбільшими погрозами для ринку послуг морських портів є високі портові збори, через які українські порти є найдорожчими в чорноморському басейні та недостатня розвиненість наземної інфраструктури: залізничні та автомобільні під'їзди в багатьох портах не справляються з вантажопотоком. Треба зазначити, що на згадані фактори цілком залежать від державної політики.

Разом з тим сумарна оцінка можливостей більша ніж загрози. Головними чинниками можливостей є істотні перспективи для контейнерних перевезень та збільшення виробництва обсягів експортноорієнтованої продукції.

4. Для визначення конкурентоспроможності МП «Південний» окреслено за географічним принципом його конкурентів: порти Миколаїв, Чорноморськ, Одеса. Шляхом порівняння окремо проведено оцінку конкурентів за кількісними та якісними показниками.

За результатом аналізу встановлено, що морський порт «Південний» за підсумком є найбільш конкурентоспроможним підприємством. Він займає передове становище за кількісними оцінками. МП «Південний» уступає своїм конкурентам лише за характеристикою швидкість обслуговування.

5. Для підвищення конкурентоспроможності МП «Південний» запропоновано використовувати вагоноопрокидувачі для розвантажування вугілля та руди. Вагоноопрокидувальні машини дозволяють прискорити процес вивантаження на 30-40% в порівнянні з традиційною крановою технологією.

Розрахунок показників економічної доцільності впровадження запропонованого проекту дозволяє стверджувати, що він є інвестиційно привабливим. За умови його впровадження морський порт підвищить конкурентоспроможність за рахунок збільшення характеристики швидкості обслуговування.

АНОТАЦІЯ

Белік Євгеній Андрійович. Формування конкурентних переваг морського порту

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 073 "Менеджмент". – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2020.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з двох розділів. Об'єкт дослідження – державне підприємство Морський торговельний порт «Південний».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління формуванням конкурентних переваг морського порту. Проведено аналіз особливості функціонування морських портів. Шляхом порівняння проведено оцінку конкурентів за кількісними та якісними показниками. Виявлені сильні та слабкі сторони діяльності підприємства за допомогою SNW-аналізу та EFAS-аналізу. Запропоновані заходи з прискорення процесу вивантаження, які підвищать конкурентоспроможності морського порту.

Ключові слова: конкуретноспроможність; конкурентні переваги; морські порти; чорноморський басейн, SNW-аналіз; EFAS-аналіз; вагоноопрокидувач.

ANNOTATION

Belik Eugene Andreevich. Formation of competitive advantages of the seaport.

Thesis for Bachelor degree in specialty 073 «Management » - Odessa National Economic University, Odessa, 2020.

Thesis consists of two chapters. Object of study is state enterprise Sea Commercial Port "South".

The qualifying paper considers the theoretical aspects of management of formation of competitive advantages of the seaport. The analysis of features of functioning of seaports is carried out. By comparison, the evaluation of competitors by quantitative and qualitative indicators was carried out separately. Identifying a number of strengths and weaknesses using SNW analysis and EFAS analysis. Measures are proposed to accelerate the process of depopulation, which will increase the competitiveness of the seaport.

Key words: competitiveness; competitive advantages; seaports; Black Sea basin, SNW analysis; EFAS analysis; LPS wagon tipper.